

Sygn. akt II AKa 189/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2017r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Grzegorz Salamon

Sędziowie: SA – Marek Czecharowski

SA – Zbigniew Kapiński (spr.)

Protokolant: – st. sekr. sądowy Marzena Brzozowska

przy udziale Prokuratora Anny Adamiak

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2017 r.

sprawy

1) J. M., syna G. i K. z domu M., urodzonego (...) w W.,

2) W. T., syna D. i M. z domu P., urodzonego (...) w Ł.,

3) S. A., syna M. i K. z domu K., urodzonego (...) w Ł.,

4. R. K., syna D. i I. z domu E., urodzonego (...) w Ł.,

5) K. F. (1), syna Z. i A. z domu N., urodzonego (...) w Ł.,

6) D. W., syna C. i L. z domu P., urodzonego (...) w Ł.

oskarżonych ad. 1-5 - art. 258 § 1 k.k.; ad. 4 (x 2), ad. 1-5 - art. 286 § 1 k.k. w zw. z 65 § 1 w zw. z 91 § 1 k.k.; ad. 4 (x 2), ad. 2 - art. 286 § 1 k.k., ad. 3-4 – art. 13 § 1 w zw. z 286 § 1 w zw. z 65 § 1 k.k.; ad. 3 – w zw. z 91 § 1 k.k., ad. 4 – art. 286 § 1 k.k. w zw. z 297 § 1 w zw. z 11 § 2 k.k., ad. 6 – art. 286 § 1 k.. w zw. z 91 § 1 k.k.

na skutek apelacji, wniesionych przez obrońców wszystkich oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 19 grudnia 2016 r. sygn. akt XII K 165/16

I. prostuje oczywistą omyłkę pisarską zawartą w pkt 16-22 części rozstrzygającej wyroku w ten sposób, że w miejsce imienia (...) wpisuje właściwe imię (...) dotyczące oskarżonego R. K.;

II. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1) orzeczoną wobec oskarżonego J. M. w pkt 3 wyroku karę łączną pozbawienia wolności obniża do 5 (pięć) lat, na poczet której na podstawie art. 63 § 1 k.k. zalicza temu oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 8 marca 2016 r. do dnia 19 grudnia 2016 r.,

- 2) *uchyla zawarte w pkt 30 ppkt h wyroku rozstrzygnięcie oparte o treść art. 46 § 1 k.k. o solidarnym obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz J. B. 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych,*
 - 3) *w stosunku do oskarżonego W. T. uchyla zawarte w pkt 8 wyroku orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności,*
 - 4) *uniewinnia oskarżonego W. T. od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt XXII aktu oskarżenia i przypisanego w pkt 7 wyroku a kosztami postępowania w tym zakresie obciąża Skarb Państwa,*
 - 5) *utrzymuje wyrok w pozostałej zaskarżonej części w stosunku do W. T. w mocy;*
 - 6) *na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 568a § 1 pkt 1 k.p.k. orzeka wobec oskarżonego W. T. karę łączną w wymiarze 7 (siedem) lat pozbawienia wolności na poczet której na podstawie art. 63 § 1 k.k. zalicza temu oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 6 marca 2016 r. do dnia 19 grudnia 2016 r.,*
 - 7) *w stosunku do oskarżonego S. A. uchyla zawarte w pkt 14 wyroku orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności,*
 - 8) *orzeczoną wobec tego oskarżonego w pkt 12 wyroku karę pozbawienia wolności obniża do roku,*
 - 9) *utrzymuje wyrok w pozostałej zaskarżonej części w stosunku do S. A. w mocy*
 - 10) *na podstawie art. 85 i 86 § 1 k.k. w zw. z art. 568a § 1 pkt 1 k.p.k. orzeka wobec oskarżonego S. A. karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze roku i 4 (cztery) miesiące, zaliczając na poczet tej kary na podstawie art. 63 § 1 k.k. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 21 grudnia 2015 r. do dnia 3 października 2016 r.*
 - 11) *w odniesieniu do oskarżonego R. K. orzeczoną wobec niego w pkt 21 wyroku karę łączną pozbawienia wolności obniża do roku i 2 (dwa) miesiące a na jej poczet na podstawie art. 63 § 1 k.k. zalicza temu oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 21 grudnia 2015 r. do dnia 3 października 2016 r.,*
 - 12) *w odniesieniu do oskarżonego D. W. podstawę prawną wymiaru kary orzeczonej wobec tego oskarżonego w pkt 27 wyroku uzupełnia o art. 60 § 3 k.k. i orzeczoną wobec tego oskarżonego karę pozbawienia wolności obniża do 10 (dziesięć) miesięcy na poczet której na podstawie art. 63 § 1 k.k. zalicza temu oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 21 grudnia 2015 r. do dnia 21 października 2016 r.,*
 - 13) *w odniesieniu do oskarżonego K. F. (1) orzeczoną wobec tego oskarżonego w pkt 25 wyroku karę łączną obniża do 3 (trzy) lat i 8 (osiem) miesięcy a na jej poczet na podstawie art. 63 § 1 k.k. zalicza temu oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 10 kwietnia 2016 r. do dnia 19 grudnia 2016 r.,*
- III. *w pozostałym zakresie wyrok w stosunku do oskarżonych J. M., R. K., K. F. (1) i D. W. w zaskarżonej części utrzymuje w mocy;*
- IV. *zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze wydatkami z tego tytułu obciążając S. P.;*

V. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. J. Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 738 zł w tym 23% VAT za obronę z urzędu oskarżonego K. F. (1) wykonywaną w postępowaniu odwoławczym przed Sądem Apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 19 grudnia 2016 r. w ramach zarzucanych m. in. oskarżonym J. M., W. T. i K. F. (2) czynów uznał:

1. oskarżonego J. M. za winnego zarzucanego mu w pkt. I aktu oskarżenia czynu, z tym że przyjął, że czynu tego dopuścił się w okresie od bliżej nieustalonej daty w sierpniu 2014 r. do bliżej nieustalonego dnia w listopadzie 2014 r., czym wyczerpał dyspozycję art. 258 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu skazał go i na podstawie art. 258 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

2. oskarżonego J. M. za winnego zarzucanych mu w pkt. II-V oraz VII-XIV aktu oskarżenia czynów wyczerpujących dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. z tym, że przyjął, że oskarżony dopuścił się tych czynów w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem tej samej sposobności tj. w ramach ciągu przestępstw opisanego w art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. skazał go, a uznając, że czyny zarzucane oskarżonemu w pkt. II-V oraz VII-XIV aktu oskarżenia stanowią ciąg przestępstw, na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 7 (siedmiu) lat pozbawienia wolności a na podstawie art. 33 § 1, 2 i 3 kk obok orzeczonej kary pozbawienia wolności wymierzył karę 300 (trzystu) stawek dziennych po 100 (sto) złotych;

3. na podstawie art. 85 i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 568a § 1 pkt 1 k.p.k., orzekł wobec J. M. karę łączną w wymiarze 7 (siedmiu) lat 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

4. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu J. M. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 8 marca 2016 r. do dnia 19 grudnia 2016 r.;

5. oskarżonego W. T. za winnego zarzucanego mu w pkt I. aktu oskarżenia czynu, z tym że przyjął, że czynu tego dopuścił się w okresie od bliżej nieustalonej daty w sierpniu 2014 r. do nieustalonego dnia w listopadzie 2014 r., czym wyczerpał dyspozycję art. 258 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu skazał go i na podstawie art. 258 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

6. oskarżonego W. T. za winnego zarzucanych mu w pkt. II - V i pkt. VII-XIV aktu oskarżenia czynów, wyczerpujących dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. z tym, że przyjął, że oskarżony dopuścił się tych czynów w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem tej samej sposobności tj. w ramach ciągu przestępstw opisanego w art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. skazał go, a uznając, że czyny zarzucane oskarżonemu w pkt. II-V oraz VII-XIV aktu oskarżenia stanowią ciąg przestępstw, na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 7 (siedmiu) lat pozbawienia wolności a na podstawie art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. obok orzeczonej kary pozbawienia wolności wymierzył karę 300 (trzystu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych;

7. oskarżonego W. T. za winnego zarzucanego mu w pkt. XXII aktu oskarżenia czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu skazał go i na podstawie art. 286 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

8. na podstawie art. 85 i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 568a § 1 pkt 1 k.p.k. orzekł wobec oskarżonego W. T. karę łączną w wymiarze 7 (siedmiu) lat 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

9. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu W. T. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 6 marca 2016 r. do dnia 19 grudnia 2016 r.;

23. oskarżonego K. F. (1) za winnego zarzucanego mu w pkt. XV aktu oskarżenia czynu, z tym że przyjął, że czynu tego dopuścił się w okresie od października 2015 r. do grudnia 2015 r., czym wyczerpał dyspozycję art. 258 § 1 k.k. i za to

na podstawie tego przepisu skazał go i na podstawie art. 258 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

24. oskarżonego K. F. (1) za winnego zarzucanych mu w pkt. XVI- XIX aktu oskarżenia czynów, wyczerpujących dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., z tym, że przyjął, że oskarżony dopuścił się tych czynów w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem tej samej sposobności tj. w ramach ciągu przestępstw opisanego w art. 91 § 1 k.k. na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, a na podstawie art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. obok orzeczonej kary pozbawienia wolności wymierzył karę 200 (dwustu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych;

25. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 568a § 1 pkt 1 k.p.k. wymierzył oskarżonemu K. F. (1) jedną karę łączną w wymiarze 4 (czterech) lat 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

26. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu K. F. (1) okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 26 stycznia 2016 r. do dnia 19 grudnia 2016 r.;

29. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł w stosunku do oskarżonych J. M., W. T. i S. A. solidarnie obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz:

a. H. M. (1) - kwoty 19 000 zł (dziewiętnaście tysięcy złotych)

b. H. S. - kwoty 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych);

c. H. M. (2) - kwoty 60 000 zł (sześćdziesiąt tysięcy złotych);

d. K. S. - kwoty 40 000 zł (czterdzieści tysięcy złotych);

30. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł w stosunku do oskarżonych J. M., W. T., S. A. i R. K. solidarnie obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz:

a. H. M. (3) - kwoty 12 000 zł (dwanaście tysięcy złotych); J. B. - kwoty 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych);

c. M. B. (1) - kwoty 30 000 zł (trzydzieści tysięcy złotych);

d. G. B. - kwoty 12 950 zł (dwanaście tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt złotych);

e. M. B. (2) - kwoty 15 000 zł (piętnaście tysięcy złotych);

f. H. B. i L. B. (solidarnie) - 40 000 zł (czterdzieści tysięcy złotych);

g. K. B. - 75 000 zł (siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych); J. B. 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych);

31. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł w stosunku do oskarżonych K. F. (1), D. W., S. A. i R. K. solidarnie obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz:

a. E. M. - 10 000 zł (dziesięć tysięcy złotych);

b. T. R. - 25 000 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych);

c. R. M. - 17 000 zł (siedemnaście tysięcy złotych);

d. J. G. - 25 209,57 zł (dwadzieścia pięć tysięcy dwieście dziewięć złotych pięćdziesiąt siedem groszy);

Ponadto Sąd Okręgowy orzekł w przedmiocie dowodów rzeczowych, kosztów postępowania oraz wynagrodzenia za obronę oskarżonych wykonywaną z urzędu.

Powyższy wyrok został zaskarżony m. in. przez obrońców oskarżonych J. M., W. T. i K. F. (1).

Obrońca oskarżonego J. M. K. Ż. zaskarżając wyrok w części dotyczącej tego oskarżonego co do kar jednostkowych orzeczonych w pkt 1 i 2 wyroku kary łącznej orzeczonej w pkt 3 oraz orzeczonego środka karnego w pkt 30 wyroku zarzucił:

II. na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 § 1 k.p.k. obrazę przepisów prawa materialnego, polegającą na niewłaściwym zastosowaniu art. 46 § 1 k.k. poprzez dwukrotne zobowiązanie oskarżonego J. M. do obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz J. B. kwoty w wysokości 20 000 złotych;

III. na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 § 4 k.p.k.:

1. co do pkt 1 i 2 wyroku - rażąco niewspółmierność orzeczonych kar jednostkowych w stosunku do stopnia winy oskarżonego, jego roli w wykonaniu czynu zabronionego oraz niedostrzeżenie znaczenia ustalonych w tej sprawie okoliczności łagodzących takich jak dążenie do przeproszenia pokrzywdzonych, uzgodnienie obowiązku naprawienia szkody, uprzednią niekaralność, dążenie do pojednania się z pokrzywdzonymi;

2. co do pkt 3 wyroku - rażąco niewspółmierność orzeczonej względem J. M. kary łącznej w wymiarze siedmiu (7) lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w stosunku do stopnia winy oskarżonego, jego roli w wykonaniu czynu zabronionego oraz niedostrzeżenie znaczenia ustalonych w tej sprawie okoliczności łagodzących takich jak dążenie do przeproszenia pokrzywdzonych, uzgodnienie obowiązku naprawienia szkody, uprzednią niekaralność, dążenie do pojednania się z pokrzywdzonymi;

IV) na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. oraz art. 437 § 1 i 2 k.p.k. wniósł o:

1. uchylenie rozstrzygnięcia o karze łącznej orzeczonej w pkt 3 wyroku;

2. co do pkt 1 i 2 wyroku - zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez złagodzenie wymierzonych kar jednostkowych;

3. wymierzenie kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji;

4. co do pkt 30 wyroku - uchylenie rozstrzygnięcia o środku karnym w stosunku do pokrzywdzonej J. B.;

V) na podstawie art. 427 § 3 k.p.k. wniósł o przeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci pism skierowanych do pokrzywdzonych oraz potwierdzeń ich nadania;

na okoliczność inicjatywy oskarżonego J. M. do dobrowolnego naprawienia powstałej szkody i przeproszenia pokrzywdzonych.

Obrońca oskarżonego J. M. adv. J. K. zaskarżyła wyrok w zakresie wymiaru kary i środków karnych.

Zaskarżonemu wyrokowi, na zasadzie art. 438 pkt 4, w zw. z art. 427 § 2 k.p.k., zarzuciła:

I. obrazę przepisu prawa materialnego, tj. art. 46 § 1 k.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie przejawiające się w dwukrotnym orzeczeniu obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonej J. B., w sytuacji gdy przy prawidłowym zastosowaniu tego przepisu Sąd I instancji winien zasądzić na jej rzecz od oskarżonego J. M. tytułem obowiązku naprawienia szkody jedynie raz kwotę 20.000 zł, a nie - jak to uczynił - kwotę 40.000 zł;

II. niewspółmierność (surowość) wymierzonej oskarżonemu J. M. kary 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, będącą wynikiem zmarginalizowania przez Sąd okoliczności łagodzących odpowiedzialność oskarżonego, w sytuacji gdy zważywszy na kodeksowe dyrektywy wymiaru kary, Sąd winien szczegółowo rozważyć okoliczności mające wpływ na złagodzenie tejże odpowiedzialności (jak jego właściwości i warunki osobiste oraz uprzednia niekaralność) a nadto

tak ukształtować swe rozstrzygnięcie, by oskarżony miał realną możliwość wywiązania się z orzeczonego względem niego obowiązku naprawienia szkody - czego nie uczynił.

Podnosząc powyższy zarzut wniosła o:

1. skierowanie - na zasadzie art. 23 a § 1 k.p.k. sprawy niniejszej do instytucji lub osoby godnej zaufania w celu przeprowadzenia postępowania mediacyjnego z uwagi na fakt, iż oskarżony wyraża wolę dobrowolnego naprawienia szkody wyrządzonej popełnionymi przez niego przestępstwami;
2. zmianę zapadłego wyroku w zaskarżonej części poprzez złagodzenie orzeczonej kary łącznej.

Obrońca oskarżonego J. M. adw. R. R. zarzucił wyrokowi:

I. na zasadzie art. 438 pkt. 1 k.p.k. obrazę przepisu prawa materialnego, a to naruszenia art. 46 § 1 k.k. poprzez dwukrotne orzeczenie za ten sam czyn wobec oskarżonego J. M. i niektórych innych oskarżonych obowiązku naprawienia szkody J. B. - zapłaty kwoty 20 000 zł [dwadzieścia tysięcy złotych] zarówno w pkt. 30 ppkt b oraz w pkt. 30 ppkt h wyroku;

II. na zasadzie art. 438 pkt. 4 k.p.k. rażąco niewspółmierność kary poprzez orzeczenie wobec oskarżonego J. M. w pkt. 1 i 2 wyroku kar częściowych 1 [rok] i 7 [siedmiu] lat, a w pkt. 3 kary łącznej w wymiarze 7 [siedmiu] lat 6 [sześciu] miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w wysokości 300 [trzysta] stawek dziennych po 100 zł [sto złotych] każda, co stanowi karę niewspółmierną wobec podjętych przez oskarżonego działań w kierunku naprawienia w całości szkody pokrzywdzonych.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, na podstawie art. 427 § 1 i art. 437 § 1 i 2 k.p.k. wniósł o zmianę powyższego wyroku w zaskarżonej części, a to:

1. w zakresie zarzutu z pkt I. apelacji uchylenie obowiązku naprawienia szkody określonego w pkt. 30 ppkt h wyroku;
2. w zakresie zarzutu z pkt II. apelacji zmianę wyroku w pkt. 1-3 i orzeczenie wobec oskarżonego J. M. kary łącznej przy zastosowaniu zasady absorpcji, tj. 2,5 roku pozbawienia wolności oraz uchylenie orzeczonej grzywny.

Nadto w trybie art. 427 § 3 k.p.k. o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z korespondencji z pokrzywdzonymi, ich oświadczeń i dalszych dokumentów, które zostaną przedłożone na rozprawę przed sądem II instancji, a to na okoliczność działań podjętych przez oskarżonego J. M. w kierunku naprawienia szkody pokrzywdzonych.

Obrońca oskarżonego W. T. zaskarżył powyższy wyrok w całości w zakresie pkt 5, 6, 7, 8, 9, 29, 30, 37 i na zasadzie art. 427 § 1 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2, 3 i 4 k.p.k. wyrokowi zarzucił:

1. w zakresie czynu opisanego w pkt XXII aktu oskarżenia - pkt 7 sentencji wyroku:

a) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał istotny wpływ na treść orzeczenia, polegający na błędnym ustaleniu, że oskarżony zrealizował swym działaniem ustawowe znamiona zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu polegającego, iż w dniu 23 stycznia 2015r. w Ł., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi dotychczas osobami, zgodnie z przyjętym podziałem ról, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po odebraniu przez nieustalonych współsprawców nieustalonej dotychczas osobie pokrzywdzonej pieniędzy w kwocie co najmniej 11.487,78 zł, przekazał te pieniądze po potrąceniu dla siebie i współsprawców ustalonego zysku kolejnym nieustalonym współsprawcom za pośrednictwem czeku (...) o nr (...) osobie o nazwisku K. L. przebywającej na terenie W. B., w sytuacji gdy brak jest jakichkolwiek dowodów na to wskazujących, przelew wykonał A. K., brak jakiegokolwiek dowodu w sprawie wskazującego, iż środki pieniężne pochodziły z przestępstwa, brak wskazania przez Sąd pokrzywdzonego w/w przestępstwem.

b) naruszenie przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. która miała wpływ na treść orzeczenia, a polegające na tym, iż Sąd orzekający wydając zaskarżony wyrok ocenił zgromadzony w sprawie

materiał dowodowy dowolnie z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a w szczególności polegający m. in. na tym, że Sąd odmówił wiary wyjaśnieniom oskarżonego składanym w toku postępowania w zakresie niewykonania przez oskarżanego żadnego przelewu bankowego czekiem w dniu 23 stycznia 2015r., podczas gdy z materiału dowodowego wynika, że wyjaśnienia oskarżonego w zakresie w/w przelewu, wbrew twierdzeniom Sądu, są logiczne, spójne i znajdują poparcie w dokumentach zebranych w aktach sprawy, co w konsekwencji nadaje im przymiot wiarygodnych,

c) naruszenie przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów z zeznań świadków A. K. poprzez całkowite pominięcie i odmowę wiarygodności złożonych przez świadka zeznań w zakresie wykonania przelewu bankowego - czek (...) o nr (...) do W. B..

2. rażąco niewspółmierność kar jednostkowych wynikających z części dyspozytywnej ww. wyroku - w zakresie pkt II-V i pkt. VII-XIV aktu oskarżenia - pkt 6 sentencji wyroku - a tym samym orzeczenie niewspółmiernej kary łącznej, dając przy tym prymat okolicznościom obciążającym oskarżonego co skutkuje tym, iż Sąd Okręgowy w sposób niedostateczny rozważył okoliczności łagodzące występujące po stronie oskarżonego, w szczególności jego wiek, okres i pozycję uczestniczenia w grupie przestępczej, postawę, zachowanie po zarzucanych mu czynach.

Na zasadzie art. 437 § 1 i § 2 i art. 427 § 1 k.p.k. wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego W. T. od popełnienia czynu opisanego w pkt XXII aktu oskarżenia (pkt 7 sentencji wyroku);

2. zmianę zaskarżonego orzeczenia i wymierzenie oskarżonemu W. T. kary w zakresie pkt II-V i pkt. VII-XIV aktu oskarżenia - pkt 6 sentencji wyroku w niższym wymiarze - w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, a w konsekwencji wymierzenie oskarżonemu kary łącznej przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji.

Natomiast **obrońca oskarżonego K. F. (1)** zaskarżył przedmiotowy wyrok na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 3 k.p.k. w zakresie pkt 23 i w zakresie pkt 24 – w zakresie uwzględnienia w opisie czynu art. 65 § 1 k.k. i zarzucił:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający istotny wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu, iż oskarżony K. F. (1) brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej w sytuacji, gdy prawidłowa analiza i ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego nie pozwala na wywiedzenie takiego wniosku;

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający istotny wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu, iż oskarżony K. F. (1) uczynił sobie z popełniania przestępstw opisanych w pkt. XVI - XIX aktu oskarżenia stałe źródło dochodu, w sytuacji, gdy prawidłowa analiza i ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego nie pozwala na wywiedzenie takiego wniosku.

Ponadto, z daleko posuniętej ostrożności procesowej, na wypadek gdyby sąd rozpoznający apelację uznał, iż stan faktyczny został ustalony prawidłowo, na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k., podniósł zarzut rażąco niewspółmierności kary 4 lat pozbawienia wolności, wymierzonej w pkt. 24 wyroku, a tym samym karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, wymierzoną w pkt. 25 wyroku - w sytuacji gdy przestępcza działalność oskarżonego K. F. (1) miała charakter bardzo krótkotrwały, ograniczony de facto do okresu 4- 9 grudnia 2015 r.

Mając na uwadze powyższe wniósł o:

1) uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynu opisanego w pkt. 23 wyroku,

2) wyeliminowanie z opisu czynów wymienionych w pkt. 24 wyroku art. 65 §1 k.k. zaś z podstawy skazania art. 65 §1 k.k. oraz art. 33 §2 k.k. i wymierzenie za tak opisane czyny kary 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Ewentualnie, w przypadku uwzględnienia jedynie zarzutu dotyczącego rażącej niewspółmierności kary, o wymierzenie oskarżonemu kary łącznej pozbawienia wolności w granicach 2 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zasadne w istotnym zakresie okazały się apelacje wniesione przez obrońców oskarżonego J. M., apelacja obrońcy oskarżonego W. T. została uwzględniona również w części dotyczącej czynu opisanego w pkt XXII aktu oskarżenia, zaś w odniesieniu do oskarżonego K. F. (1) apelacja zasługiwała na uwzględnienie w zakresie zarzutu rażącej niewspółmierności kary.

Odnosnie apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonego J. M..

Zasadnie podniesiono we wszystkich trzech apelacjach dotyczących tego oskarżonego zarzut obrazy prawa materialnego tj. art. 46 § 1 k.k. polegający na dwukrotnym zobowiązaniu J. M. do obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz J. B. kwoty w wysokości 20.000 zł. Z treści zaskarżonego wyroku wynika bowiem w sposób jednoznaczny, że w pkt 30 dwukrotnie tj. w ppkt b i h orzeczono obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz J. B. kwoty 20.000 zł. Z tego też względu Sąd odwoławczy uchylił zawarte w pkt 30 ppkt h wyroku rozstrzygnięcie oparte o treść art. 46 § 1 k.k. o solidarnym obowiązku naprawienia szkody.

Za trafne i zasadne w istotnej części Sąd Apelacyjny uznał również zarzuty zawarte w omawianych apelacjach i dotyczące rażącej niewspółmierności kary orzeczonej wobec oskarżonego J. M..

Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że zarzut o którym mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k. jest zasadny wówczas gdy pomiędzy karą orzeczoną przez Sąd pierwszej instancji a karą jaką należało orzec w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowo zastosowanych dyrektyw wymiaru kary istnieje wyraźna, istotna różnica. Respektowanie dyrektyw wymiaru kary określonych w art. 53 k.k. oznacza zaś uwzględnienie wszystkich występujących w danej sprawie w odniesieniu do oskarżonego okoliczności łagodzących i obciążających i nadanie im właściwego znaczenia.

W przedmiotowej sprawie na etapie postępowania odwoławczego obrońcy oskarżonego dołączyli do akt szereg dokumentów świadczących o istotnej zmianie postawy oskarżonego J. M. w odniesieniu do popełnionych czynów oraz osób pokrzywdzonych działaniami tego oskarżonego. Adwokat R. R. w uzasadnieniu swojej apelacji podniósł, że chęć zmiany dotychczasowego postępowania i wyrównania szkód pokrzywdzonym jest podyktowana autentyczną skruchą i chęcią zminimalizowania negatywnych skutków zarzucanych czynów tak wśród pokrzywdzonych, jak i własnej najbliższej rodziny. Podzielić należy w tym zakresie stanowisko autora omawianej apelacji, że taka postawa oskarżonego zasługuje na uwzględnienie w zakresie wymiaru kary bowiem z utrwalonego w tym zakresie orzecznictwa wynika, że okazana przez sprawcę skrucha oraz zrekompensowanie pokrzywdzonym doznanych szkód i krzywd dokonana dobrowolnie powinna zostać uwzględniona przy wymiarze kary. Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie ma w tym zakresie istotnego znaczenia fakt, że tego rodzaju swoista przemiana oskarżonego nastąpiła dopiero po wydaniu wyroku przez Sąd meriti.

Uwzględniając zatem wskazane przez obrońców oskarżonego we wniesionych apelacjach okoliczności łagodzące przejawiające się w dążeniu do przeproszenia pokrzywdzonych, pojednania się z nimi, uzgodnienia obowiązku naprawienia szkody i zrealizowania tego obowiązku w istotnym zakresie skutkowałe złagodzeniem orzeczonej w pkt 2 kary jednostkowej i orzeczonej w pkt 3 kary łącznej do lat 5. Tak orzeczona kara łączna uwzględnia, zdaniem Sądu odwoławczego, w stopniu należytym zarówno dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 k.k. jak również opisaną wyżej postawę oskarżonego. Sąd Apelacyjny uznał natomiast, że pomimo uwzględnienia zmienionej postawy oskarżonego brak było podstaw do dalszego złagodzenia orzeczonej kary i wymierzenia jej w wysokości 2 lat i 6 miesięcy jak wniósł adwokat R. R.. Kara wnioskowana przez wskazanego obrońcę oskarżonego byłaby w ocenie Sądu odwoławczego zbyt łagodna i nieadekwatna do stopnia społecznej szkodliwości czynów popełnionych przez oskarżonego. Charakter tych czynów, sposób zachowania w czasie ich popełnienia oraz dolegliwe skutki dla pokrzywdzonych świadczą o znacznej społecznej szkodliwości tych czynów. Brak było również podstaw do uchylenia

orzeczonej wobec oskarżonego J. M. kary grzywny, która ma stanowić dodatkową dolegliwość dla oskarżonego i wyrobić u niego oraz u wszystkich osób, które poznają treść wyroku świadomość, że dokonywanie tego rodzaju przestępstw nie może być opłacalne i rodzi określone dolegliwe konsekwencje także w aspekcie materialnym.

W tym miejscu Sąd Apelacyjny pragnie zaznaczyć, że przez przeoczenie rozstrzygnięcie zawarte w wyroku dotyczące oskarżonego J. M. nie jest kompletne. Z treści wyroku wynika bowiem, że w pkt II ppkt 1 złagodzone wobec tego oskarżonego karę łączną do lat 5 bez zamieszczenia rozstrzygnięcia o uprzednim rozwiązaniu kary łącznej oraz obniżenia do lat 5 orzeczonej w pkt 2 wyroku Sądu Okręgowego kary jednostkowej. W zaistniałej sytuacji nie pozostało nic innego Sądowi odwoławczemu jak przyznać się do zaistnienia tego braku i uchybienia, które nie wpływa na kwestię wykonania wyroku w odniesieniu do oskarżonego J. M. bowiem wykonaniu podlega kara łączna a nie kary jednostkowe.

Odnośnie apelacji obrońcy oskarżonego W. T..

Za trafne i zasadne należało uznać zarzuty obrazy prawa procesowego tj. art. 4, 7, 410 k.p.k. oraz błędu w ustaleniach faktycznych dotyczące czynu opisanego w pkt XXII aktu oskarżenia – pkt 7 sentencji wyroku.

Zdaniem Sądu odwoławczego dokonane w zakresie omawianego czynu przez Sąd meriti ustalenia faktyczne są błędne i nie mają oparcia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku odnoszących się do przedmiotowego czynu wynika, że ustalenia w tym zakresie poczyniono w oparciu o dokumentację W. U. dotyczącą przekazu 20 34 – 36 989 k. 2477 – 2480; częściowo zeznania A. K. – k.2107; częściowo wyjaśnienia W. T. – k. 1584. Tymczasem analiza wskazanych dowodów nie daje żadnych podstaw do przypisania oskarżonemu W. T. sprawstwa przedmiotowego czynu. Ze wskazanych zeznań A. K. wynika bowiem, że wykonał on przelew w banku (...) S.A. na ul. (...) w Ł.. Świadek ten stwierdził jednak, że nie pamięta kwoty przelewu, ale był to przelew kilku tysięcy przy użyciu czeku W. U.. Ponadto zeznał, że były to pieniądze na remont, którymi dysponował i te pieniądze nie pochodziły w żadnym wypadku z przestępstwa (k. 2107). Natomiast z wyjaśnień złożonych przez W. T. do których odwołuje się Sąd Okręgowy (k. 1584) wynika, że wpłacał on raz pieniądze otrzymywane od A. przez firmę (...) Oddział w (...) na dowód jakiejś osoby zamieszkałej w A.. Oskarżony wyjaśnił, że nie pamięta jaka to była kwota ale miało to miejsce w październiku lub listopadzie 2014 r. Ponadto W. T. stwierdził, że pieniądze te wpłacał nie na swoje dane osobowe tylko na dane (...) – A. K., który był wtedy z nim i wpłacił on wówczas około 30.000 zł w kilku wpłatach. Zasadnie zatem podnosi autor omawianej apelacji, że istnieje rozbieżność zarówno odnośnie kwot podawanych przez oskarżonego i opisanych w zarzucie, jak również odnośnie czasu dokonania tego przelewu.

Podzielając stanowisko obrońcy oskarżonego, że wina W. T. w zakresie przypisanego mu w pkt 7 wyroku czynu nie została w jakikolwiek sposób udowodniona, Sąd odwoławczy zmienił w tym zakresie zaskarżony wyrok i uniewinnił oskarżonego od popełnienia przedmiotowego czynu.

W związku z tym faktem Sąd Apelacyjny złagodził również orzeczoną wobec oskarżonego W. T. karę pozbawienia wolności w stosunku do tej wymierzonej przez Sąd meriti o 10 miesięcy i orzekł ją w wymiarze 7 lat, czyli tyle ile za ciąg przestępstw opisany w pkt 6 zaskarżonego wyroku.

W ocenie Sądu odwoławczego brak było natomiast podstaw do uwzględnienia zawartego w przedmiotowej apelacji zarzutu rażącej niewspółmierności kary oraz wniosku o wymierzenie P. T. kary w zakresie czynów z pkt II – V i pkt VII – XIV aktu oskarżenia w dolnych granicach ustawowego zagrożenia. Orzeczone za opisany w pkt 6 ciąg przestępstw kara 7 lat pozbawienia wolności jest adekwatna zarówno do charakteru, ilości, okoliczności popełnionych przestępstw jak również stopnia winy tego oskarżonego i stopnia społecznej szkodliwości przypisanych W. T. występów.

Z tej części pisemnych motywów zaskarżonego wyroku która odnosi się do kwestii kary orzeczonej wobec tego oskarżonego wynika, że Sąd Okręgowy uwzględnił przy wymiarze kary wszystkie istotne okoliczności mające wpływ na jej wymiar i nadał im właściwe znaczenie. Rażąca niewspółmierność kary zachodzi natomiast wówczas gdy pomiędzy karą orzeczoną przez Sąd pierwszej instancji, a karą jaką należałoby orzec w instancji odwoławczej w następstwie

prawidłowo zastosowanych dyrektyw wymiaru kary zachodzi wyraźna, istotna czy też „wręcz rzucająca się w oczy” różnica.

Z utrwalonego w tym zakresie orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika więc, że zarzut o którym mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k. może być uznany za skuteczny tylko wówczas gdy spełnione są oba te wyżej wskazane warunki, czyli, że istnieje owa istotna, znacząca dysproporcja w wymiarze kary oraz jest ona wynikiem naruszenia dyrektyw określonych w art. 53 k.k. Do naruszenia owych dyrektyw wymiaru kary dochodzi zaś wówczas gdy Sąd pominięte określone okoliczności łagodzące lub obciążające lub też nie nada im właściwego znamienia. W ocenie Sądu odwoławczego tego rodzaju sytuacja w przedmiotowej sprawie nie występuje. Ponadto skarżący zarówno w treści zarzutu jak również w uzasadnieniu apelacji nie wskazał żadnych merytorycznych i przekonujących argumentów wykazujących, że orzeczona wobec W. T. kara pozbawienia wolności nosi cechy rażącej surowości w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k.

Oдноśnie apelacji obrońcy oskarżonego K. F. (1).

Za trafny i częściowo zasadny Sąd odwoławczy uznał zarzut ewentualny dotyczący rażącej niewspółmierności kary pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd meriti w wymiarze 4 lat i 6 miesięcy. Sąd odwoławczy uznał że uwzględniając okres przestępczej działalności K. F. (1), ilość, charakter oraz okoliczności popełnienia przypisanych temu oskarżonemu czynów, jak również wewnętrzną sprawiedliwość i spójność wyroku, należy złagodzić orzeczoną wobec K. F. (1) karę łączną i orzec ją w wymiarze 3 lat i 8 miesięcy. Tak orzeczona kara uwzględnia również dyrektywy wymiaru kary określonej w art. 53 k.k.

Sąd Apelacyjny nie uwzględnił natomiast zarzutów błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku zawartych w pkt 1 i 2 omawianej apelacji. W ocenie Sądu odwoławczego ustalenia Sądu meriti odośnie udziału oskarżonego K. F. (1) w zorganizowanej grupie przestępczej są prawidłowe i mają oparcie w zgromadzonych w niniejszej sprawie dowodach, które zostały prawidłowo ocenione i uznane za wiarygodne. Z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, które odnoszą się do czynu opisanego w pkt XV aktu oskarżenia i dotyczącego udziału oskarżonego K. F. (1) w zorganizowanej grupie przestępczej wynika na jakich w tym zakresie Sąd meriti oparł się dowodach oraz, że rola K. F. (1) w popełnionych przestępstwach polegała na werbowaniu do grupy tzw. „kurierów” oraz „odbieraczy”, jak również odbieraniu zysku z oszustw od S. A.. Sąd Okręgowy zasadnie ograniczył okres udziału tego oskarżonego w zorganizowanej grupie przestępczej przyjmując trafnie, że bez wątpienia miało to miejsce w okresie od października 2015 r. do grudnia 2015 r. Ustalenia Sądu meriti w

tych zakresie są prawidłowe i mają oparcie we wskazanych przez Sąd dowodach w tym w zeznaniach świadka F. Ł..

Oдноśnie zaś zarzut zawartego w pkt 2 to stwierdzić należy, że jest on bezpodstawny i chybiony, Sąd Okręgowy dokonał bowiem w tym zakresie trafnych ustaleń odośnie tego, że oskarżony K. F. (1) brał udział w czterech oszustwach dokonanych w grudniu 2015 r. zasadnie również uznano, że biorąc pod uwagę kwoty, ilość oraz częstotliwość czynów należało przyjąć, że K. F. (1) uczynił sobie z popełniania tych przestępstw stałe źródło dochodu bowiem oskarżony ten podobnie jak S. A., R. K. nie posiadał w momencie popełniania oszustw innego, stałego dochodu. Oskarżony K. F. (1) oraz pozostali wyżej wskazani z uzyskiwanych w wyniku popełnienia przestępstw korzyści majątkowych pokrywali bieżące koszty utrzymania.

W takiej sytuacji brak było podstaw do uwzględnienia wniosku obrońcy oskarżonego i wyeliminowanie z opisu czynów wymienionych w pkt 24 wyroku oraz z podstawy skazania art. 65 § 1 k.k.

Sąd Apelacyjny mając na uwadze powyższe orzekł jak w wyroku.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono zaś na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. mając na uwadze sytuację majątkową oskarżonych oraz ich możliwości zarobkowe.